

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

TÝŽDENNÍK
MESTA
BANSKÁ
ŠTIAVNICA

19. november 2020

číslo 42

ročník XXXI

cena 0,50 €

Deň boja

za slobodu
a demokraciu
str. 3, 4

Obnova

NCH
Glanzenberg
str. 5

Nová

publikácia
„Kvety baní“
str. 6

Testovanie na COVID-19 v kultúrnom centre

Kedy a kde sa budete testovať nasledujúce týždne?

Tak ako sme Vás už informovali na stránkach našich novín mesto Banská Štiavnica v spolupráci so Slovenským Červeným krížom v Banskej Štiavnici zriadilo mobilné testovacie miesto aj v našom meste. Testovanie ATG testami prebieha od 16. 11. 2020 v priestoroch Kultúrneho centra, Kammerhof-

Mobilné testovacie miesto FOTO LUBO LUŽINA

ská 1, Banská Štiavnica. V pracovné dni sú k dispozícii zamestnanci Slovenského Červeného kríža z Banskej Štiavnice v čase 9.00 – 13.00 a 15.00 – 19.00, počas sobôt sa testuje v čase 8.00 – 12.00 a 13.00 – 17.00, v nedeľu sa netestuje, testovanie je bezplatné a dobrovoľné. Dôležité informácie ohľadom aktuálnych opatrení nájdete aj na <https://korona.gov.sk/>

MsÚ

Štiavnica na mape filmárskej Európy

Už štyri roky existuje Asociácia európskych filmových agentúr (EUFEN).

V tomto roku sa rozhodla premiérovo udeliť výročnú cenu za najlepšiu európsku lokalitu vo filmovom a televíznom priemysle a Slovensko je pri tom.

V prvej fáze národné komisie predkladali jeden návrh miesta z ich krajiny, v ktorom sa medzi 2. júnom 2019 a 20. septembrom 2020 točil film, seriál alebo dokument. Následne päťčlenná porota vybrala piatich finalistov a medzi nimi aj Banskú Štiavnicu, v ktorej sa točila miniséria BBC a Netflixu Dracula.

Filmové produkcie prinášajú do regiónu mnohé benefity, ale samozrej-

me predstavujú aj isté riziká. V prvom rade ide o výrazné zvýšenie imidžu lokality, v prípade zahraničných produkcií aj mimo Slovenska. To by bolo za iných okolností finančne náročné a menšie destinácie by si takúto investíciu nemohli dovoliť. Zároveň počas konania natáčania využívajú mnohopočetné produkcie spravidla miestne zdroje – ubytovanie, stravu, obchody, služby. Prenajímajú si rôzne verejné priestranstvá či pamiatky, do komparzu zapájajú miestnych ľudí. Pre mesto ako Banská Štiavnica, ktoré je stále viac – menej sezónnou destináciou, by boli zaujímavou formou ekonomického stimulu turizmu v mimosezónnom období.

Medzi riziká paradoxne patrí to, že

sa v danom mieste podarí natočiť mimoriadne úspešný seriál alebo film, ktorý priláka do regiónu viac návštevníkov, ako by bol schopný absorbovať. Ak nastane podobná situácia, skutočné hodnoty daného mesta ostávajú často nepochopené návštevníkmi a dochádza k nežiaducemu masovému turizmu (príkladom je chorvátsky Dubrovnik).

Ale vráťme sa k európskej cene. Po výbere odborníkej poroty nastáva čas pre verejnosť. Až do 12. januára 2021 je možné hlasovať za jedno z miest na stránke <https://cineuropa.org/en/felaindex/>. Hlasuje sa poskytnutím a následným potvrdením e-mailu. Ak teda chcete podporiť naše mesto ako filmársku destináciu, zahasujte zaň!

R. Marko

Spoplatnenie

zmesového komunálneho odpadu na zbernom dvore nad 30 kg

V zmysle dodatku č. 1 k VZN č. 6/2019 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území mesta Banská Štiavnica, od 04.11.2020 je mimoriadny odber zmesového komunálneho odpadu (200301) **nad 30kg** pre poplatníkov mesta BS **spoplatnený!** Platba je možná **iba v hotovosti**. Zmesový komunálny odpad sa poplatníkom mesta BS (tí, čo platia mestu poplatok za nakladanie s komunálnymi odpadmi) odváža štandardne spred ich nehnuteľnosti – rodinný dom alebo bytovka. Za odber objemného odpadu poplatníci mesta na zbernom dvore neplatia.

Miloš Veverka,

Technické služby, m. p., BS

INZERCIA

Výmenník
počas zákazu vychádzania
ZATVORENÝ

**KINO AKADEMIK NEPREMIETA
AŽ DO ODVOLANIA**

z programu
primátorky**16. 11.**

- Posledná rozlúčka s občanom nášho mesta p. Vladimírom Bosákom.

18. 11.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie s riaditeľmi základných škôl k organizácii vyučovania žiakov 5. – 9. ročníkov základných škôl, ktorí pochádzajú zo sociálne znevýhodneného prostredia.
- Riešenie potrieb základného školstva pre rok 2021.
- Zasadnutie Krízového štábu mesta Banská Štiavnica.
- Účasť na zasadnutí Predstavenstva OOCR Región Banská Štiavnica.
- 19. 11.**
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie k IÚS s primátormi okresov Banská Štiavnica, Žarnovica a Žiar nad Hronom.
- Účasť na videorokovaní Rady partnerstva pre IÚR BBSK.
- 20. 11.**
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Príprava rozpočtu pre r. 2021 a riešenie verejnej súťaže odpadového hospodárstva – uskladnenie zmesového komunálneho odpadu.
- 21. 11.**
- Občiansky obrad – sobáš.

Viera Lauková

citát

„Človek je ako ovca, pripojí sa vždy k prvému okoloidúcemu.“

Napoleon Bonaparte

Štiavničania, Štiavnica, médiá a súvzťažnosti

9. 11. vo viacerých médiách odznelo, že predchádzajúcemu šéfovi Správy štátnych hmotných rezerv Kajetánovi Kičurovi bola predĺžená väzba o 7 mesiacov. S jeho menom je spojený aj predaj objektu Mediky na Štefultove Ing. Bonislavovi Donevovi, ktorý má podnikateľské aktivity aj v našom meste a v Štiavnických Baniach.

10. 11. Michal Havran vo svojej pravidelnej relácii „Večera s Havranom“ od 21:45 hovoril so svojimi hosťami o vynikajúcom básnikovi Miroslavovi Válekovi, ktorý bol v r. 1969 – 88 aj ministrom kultúry SSR. Počas jeho pôsobenia v tejto funkcii bolo prijaté uznesenie vlády SSR zo dňa 22. 2. 1978, o systematickej obnove pamiatok v B. Štiavnicí a budovaní sociálnej a technickej infraštruktúry v meste. Zaslúžil sa tiež o to, aby akademický maliar Jozef Kollár sa stal v r. 1972 národným umelcom. Nikdy predtým ani potom už tento najprestížnejší titul nedostal žiaden Štiavničan. S jeho menom je spojený aj bezkonkurenčne najväčší doterajší rozvoj Slovenského banského múzea, keďže múzeum v období, keď bol ministrom patrilo pod priame riadenie Ministerstva kultúry SSR. Sprístupnené bolo Banské múzeum v prírode (skanzen), areál šachty Weiden a Terézia, obnovený bol schátraný objekt Klopačky a sprístupnená tam bola expozícia sociálneho postavenia baníkov na Slovensku, zrekonštruova-

ný bol havarijný objekt Kammerhofu a postupne tu bola budovaná expozícia baníctva, realizovaná bola podstatná časť rekonštrukcie 3 objektov pre budúcu Galériu Jozefa Kollára a zrekonštruovaný bol aj Nový zámok a sprístupnená tam bola aj celoslovenská expozícia protitureckých bojov na Slovensku. Rok čo rok postupovala stavebná rekonštrukcia Starého zámku, robil sa tam archeologický výskum, architektonické prieskumy a postupne boli reštaurované aj najcennejšie umelecko-historické zbierky. **12. 11.** v Rádiu Slovensko od 22:20 do polnoci bol hosťom v relácii „Nočná pyramída“ vedúci od-

delenia histórie Slovenského banského múzea v B. Štiavnicí PhDr. Daniel Harvan. **14. 11.** v Rádiu Slovensko v relácii „Rádiovíkend“ po 21:05 hovoril Igor Kuhn, výkonný riaditeľ Oblastnej organizácie cestovného ruchu v B. Štiavnicí o náučnom chodníku Glanzenberg. **14. 11.** v RTVS na Jednotke po 19:00 bola obsiahla reportáž o viacročnej snahe obyvateľov objektu niekdajšieho internátu Plety, n. p., aby konečne došlo k majetkovoprávnemu vysporiadaniu ich bytov. **15. 11.** taktiež v tomto médiu v relácii „Občan za dverami“ bola táto téma ešte širšie pertraktovaná. **15. 11.** v Rádiu Devín od 6:00 do 6:30 bolo prezentované obdobie Slovenského národného divadla po r. 1945 až do 70. rokov 20. stor. Zvýraznené boli herecké osobnosti Július Pántik a Gustáv Valach, ktorí absolvovali banskoštiavnické gymnázium, Emília Vášáryová, ktorá prežila svoje detstvo a mladosť v B. Štiavnicí, ako aj vynikajúci herec a režisér Karol L. Zachar, rodák zo Sv. Antona. **15. 11.** na internete bolo zverejnené, že v našom okrese bolo k tomuto dňu infikovaných 168 občanov. Súčasne zverejňujeme aj to, že v dňoch 9. – 14. 11. bolo testovanie antigénovým testom v požiarnej stanici. Celkove bolo testovaných 496 ľudí a z nich bolo infikovaných 5.

Foto: Mgr. Ján Petřík

Ján Novák

Rekonštrukcie ulíc

Pokračovanie prác na ul. Mládežnícka a J. Hollého FOTO MICHAL KRÍŽ

Príhovor primátorky mesta

k 17. novembru – Dňu boja za slobodu a demokraciu a Medzinárodnému dňu študentstva

Milí Štiavničania,

17. novembra 1939 nacisti uzavreli české vysoké školy, množstvo študentov bolo deportovaných do koncentračných táborov. O dva roky v Londýne vyhlásili 17. november ako Medzinárodný deň študentstva.

O 50. rokov na to sa zásluhou študentov udiali v našej krajine udalosti, ktoré ju natrvalo zmenili. Do popredia sa dostalo slovo Sloboda, ktoré patrilo medzi hlavné symboly spájajúce obe udalosti.

Dnes sa ale stretávame s tým, že tento pojem je rôznymi spôsobmi ohýbaný. Sloboda neznamena svojvoľné nerešpektovanie autorít, zákonov, etických a morálnych pravidiel. Sloboda nie je ani šírenie klamstiev, hoaxov, nepravdivých informácií o iných. Sloboda nie sú urážky ani posmešky na sociálnych sieťach. Akosi stále viac zabúdame na výrok filozofa Johna Locka, ktorý povedal: „*Moja sloboda končí tam, kde začína sloboda iného.*“

Je preto veľkou úlohou nielen mladšej generácie, aby sa vzdelávala, ale aj hlbšie skúmala dôležité historické momenty. Zamýšľala sa nad konaním našich predkov, nad ich pohnutkami. Nad situáciou, v ktorej sa nachádzali, nad rizikami a rozhodnutiami, ktoré prijímali. Len tak pre

Z novembrových udalostí v roku 1989 FOTO LUBO LUŽINA

ňu možno navonok vágne a často opakované pojmy, akým je niekedy aj slovo sloboda, získajú svoju podstatu. Je na každom z nás starších, aby sme v tomto dnešných študentov podporovali.

Milí študenti,

dnešný sviatok trávite v nezvyčajnej dobe. Podmienky vašej výučby sú nesmierne sťažené a nároky nielen na pedagógov, ale najmä na vás, mimoriadne zvýšené. Celé týždne trávite vyučovaním prostredníctvom internetu a samoštúdiom. Možno niektorým z vás už škola a kolektív aj chýbajú. Chceme vás poprosiť o trpezlivosť a povzbudiť

vás aj touto cestou k ďalšej práci. Nezabúdajte, že vzdelanie je základ vášho budúceho života. Nepoľavujte v štúdiu ani za týchto náročných okolností.

Naopak, získaný voľný čas využivate na svoj rozvoj, možno aj hlbšie spoznanie spoločenskej situácie či práve takých historických udalostí, aké si pripomínate dnes. Do ďalšieho života či štúdia vám všetkým želim veľa úspechov, trpezlivosti a nadšenia z poznávania nového. Ďakujem vám, že aj vašou zásluhou ostáva Banská Štiavnica naďalej mestom študentov!

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

„Zbraňová amnestia

od 1. 11. 2020 do 30. 4. 2021“

Dňa 8. 10. 2020 bol v zbierke zákonov uverejnený zákon č. 274/2020 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraňach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Tento v súvislosti s trestným činom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 Trestného zákona s účinnosťou od 1. novembra 2020 do 30. apríla 2021 zavádza zánik trestnosti trestného činu nedovoleného ozbrojovania.

Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Žiari nad Hronom

Dôležitý oznam

Otestovať sa bezplatne prostredníctvom antigénových testov je možné aj v areáli žiarskej nemocnice. Mobilné odberové miesto pre tento účel je pacientom k dispozícii **každý pracovný deň v čase od 13.00 do 16.00 h.** Záujemcovia sú testovaní priebežne podľa času príchodu. Mobilné odberové miesto sa nachádza naľavo od vstupu do areálu nemocnice, z opačnej strany budovy, kde sa vykonáva aj predpoludňajšie PCR testovanie. Odbery sa uskutočňujú cez okienko.

Jana Fedáková,
komunikačný špecialista,
ProCare a Svet zdravia, a. s.

Pohotovostné lekárenské služby v okrese Banská Štiavnica

V sobotu 21. 11., 28. 11., 5. 12., 12. 12., 19. 12., 26. 12. (okrem sviatkov) sú otvorené v B. Štiavnicí tieto lekárne:

Lekáreň Helios, Dolná 3, 8:00 – 12.00 hod., tel. 045/6922322.

Pohotovostné lekárenské služby sú vykonávané striedavo v týždenných intervaloch v lekárňach v B. Štiavnicí podľa rozpisu nasledovne:

Nedeľa a sviatok 7.30 – 10.30 hod.

Rozpis služieb: november/december 2020

18. – 20. 11., Po – Pi, 47. týždeň:

Lekáreň Dr. Max, Bratská 17, BŠ, tel. 0901 961 621, 7:00 – 15:30, 21. 11., So, Lekáreň Helios, Dolná

3, tel. 045/6922322, 8:00 – 12:00, Lekáreň Dužina, Kolpašská 933/1, BŠ, tel. 0910 553 244, 9:00 – 14:00, 22. 11., Ne, Lekáreň Max, Bratská 17, BŠ, tel. 0901 961 621, 7:30 – 10:30,

23. – 27. 11., Po – Pi, 48. týždeň:

Lekáreň Dužina, Kolpašská 933/1, BŠ, tel. 0910 553 244, 8:00 – 17:30, 28. 11., So, Lekáreň Helios, Dolná 3, BŠ, tel. 045/6922322, 8:00 – 12:00,

Lekáreň Dužina, Kolpašská 933/1, BŠ, tel. 0910 553 244, 9:00 – 14:00, 29. 11., Ne, Lekáreň Dužina, Kolpašská 933/1, BŠ, tel. 0910 553 244, 7:30 – 10:30,

30. 11. – 4. 12., Po – Pi, 49. týždeň:

Lekáreň Mima, Energetikov 1, BŠ, tel. 045/290 12 60, 7:30 – 16:00,

5. 12., So, Lekáreň Helios, Dolná 3, BŠ, tel. 045/6922322, 8:00 – 12:00, Lekáreň Dužina, Kolpašská 933/1, BŠ, tel. 0910 553 244, 9:00 – 14:00, 6. 12., Ne, Lekáreň Helios, Dolná 3, BŠ, tel. 045/6922322, 7:30 – 10:30,

7. – 11. 12., Po – Pi, 50. týždeň:

Lekáreň Ametyst, Križovatka 3, BŠ, tel. 045/692 06 21, 8:00 – 16:00, 12. 12., So, Lekáreň Helios, Dolná 3, BŠ, tel. 045/6922322, 8:00 – 12:00,

Lekáreň Dužina, Kolpašská 933/1, BŠ, tel. 0910 553 244, 9:00 – 14:00, 13. 12., Ne, Lekáreň Ametyst, Križovatka 3, BŠ, 045/692 06 21, 7:30 – 10:30,

14. – 18. 12., Po – Pi, 51. týždeň:

Lekáreň Dr. Max, L. Svobodu 42,

BŠ, tel. 0901 961 553, 7:30 – 16:00, 19. 12., So, Lekáreň Helios, Dolná 3, BŠ, tel. 045/6922322, 8:00 – 12:00, Lekáreň Dužina, Kolpašská 933/1, BŠ, tel. 0910 553 244, 9:00 – 14:00, 20. 12., Ne, Lekáreň Dr. Max, L. Svobodu 42, BŠ, tel. 0901 961 553,

7:30 – 10:30,

21. – 23. 12., Po – St, 52. týždeň:

Lekáreň Dr. Max, Bratská 17, BŠ, tel. 0901 961 621, 7:00 – 15:30, 24. – 27. 12., Št – Ne, Lekáreň Dr. Max, Bratská 17, BŠ, tel. 0901 961 621, 7:30 – 10:30,

28. – 31. 12., Po – Št, 53. týždeň:

Lekáreň Dužina, Kolpašská 933/1, BŠ, tel. 0910 553 244, 8:00 – 17:30.

Zdroj: <https://www.e-vuc.sk/bbsk/zdravotnictvo/>

Súťaž

Ministerstvo obrany vyhlásilo literárnu súťaž, víťazov čaká finančná odmena!

Študenti stredných a vysokých škôl sa aj tento rok môžu zapojiť do literárnej súťaže Ministerstva obrany SR. Svoje príspevky na tému „Akú cenu má mier?“ môžu poslať do 22. novembra 2020 na emailovú adresu sutaz@mil.sk. Vyhlasovateľom súťaže je redakcia rezortného časopisu Obrana.

„Mladá generácia je našou budúcnosťou. Preto nás úprimne zaujíma pohľad žiakov a študentov na témy spojené s našim rezortom, obranou a bezpečnosťou našej krajiny. V záujme o túto oblasť sa ich snažíme motivovať rôznymi spôsobmi. Jedným z nich je aj literárna súťaž, v ktorej 16. ročníku sme sa zamerali na hodnotu mieru. Na diela k tejto téme som sám naozaj veľmi zvedavý,“ povedal minister obrany Jaroslav Naď.

Súťažné práce v žánri poviedka alebo úvaha a v rozsahu od 1 000 do 5 000 znakov vrátane medzier, môžu študenti poslať vo formátoch DOC, DOCX, ODT alebo PDF. Súťažiaci sú zároveň povinní uviesť základné údaje o autorovi diela (meno a priezvisko, adresa, škola, vek, kontakt) a spolu s prácou zaslať aj vyplnený súhlas so spracovaním osobných údajov (GDPR). Podrobnosti a formuláre GDPR sú dostupné na webe súťaže www.mosr.sk/sutaz-2020/.

Z prihlásených prác, ktoré splnia požadované kritériá, vyberie odborná porota rezortu v každej kategórii do finále päť najlepších prác. Tie budú od 1. do 6. decembra 2020 uverejnené na facebookovom profile Ministerstva obrany SR, kde o víťazovi rozhodne verejnosť počtom získaných „lajkov“. Výsledky súťaže budú zverejnené 8. decembra 2020. Prvé tri najlepšie hodnotené práce v každej kategórii získajú okrem iných ocenení aj finančnú odmenu vo výške 500, 400 a 300 eur. Ceny víťazom odovzdá minister obrany SR Jaroslav Naď. Víťazné práce budú uverejnené v rezortnom mesačníku Obrana.

Miloslav Ščepka, vedúci oddelenia rezortnej tlače, komunikačný odbor

17. november a Banská Štiavnica

17. 11. uplynulo 31 rokov odvtedy, čo sa obyvatelia niekdajšieho Československa rázne, rozhodne a rezolútne vydali na cestu k demokracii.

Už deň predtým – 16. 11. 1989 bola mimoriadne odvážna študentská demonštrácia v Bratislave. Po Prahe nasledovali mohutné zhromaždenia aj v Bratislave 19. 11. aj v ďalších slovenských mestách. Nebolo tomu inak ani v Banskej Štiavnici. Týchto zhromaždení bolo v našom meste po 17. 11. 1989 viacero. Uskutočňovali sa na Námestí sv. Trojice, pričom bolo toto námestie vždy preplnené. Tak ako v celom Československu, aj v B. Štiavnici sa uskutočnil 27. 11. generálny štrajk na podporu rodiačich sa demokratických myšlienok. Už v decembri 1989 začali vychádzať noviny Štiavnická verejnosť, ktoré reagovali na novú politickú a spoločenskú situáciu na Slovensku, ako aj v Banskej Štiavnici. V roku 1989 vyšlo len jedno číslo, v roku 1990 devätnásť a v roku 1991 dve čísla. Posledné číslo vyšlo v máji 1991. Noviny vychádzali nepravidelne. V novej demokratickej klíme v B. Štiavnici začali od marca 1990

Mohutné zhromaždenie na Nám. sv. Trojice FOTO LUBO LUŽINA

vychádzať aj naše Štiavnické noviny, ktoré vychádzajú bez prerušenia až do súčasnosti.

V roku 1990 sa uskutočnili v Československu slobodné demokratické voľby do Federálneho zhromaždenia, Slovenskej národnej rady, ako aj vo všetkých mestách a obciach v republike. Stalo sa tak samozrejme aj v B. Štiavnici. V novej politickej klíme už v r. 1990 začali v meste prípravy na zapísanie B. Štiavnice a technických pamiatok v okolí do Zoznamu svetového

Generálny štrajk za slobodu a demokraciu FOTO LUBO LUŽINA

ho dedičstva UNESCO, čo sa udiaľo 11. 12. 1993. Mesto z roka na rok opeknievalo, do B. Štiavnice prišli celoštátne inštitúcie – Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., ktorý postupne rekonštruoval tajchy v okolí B. Štiavnice, tiež Hlavný banský úrad, ale aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny.

3. 9. 2008 rokovala vláda SR v B. Štiavnici a prijala historické uznesenie o ďalšom rozvoji mesta i celého okresu, ktorý vznikol v r. 1996 po predchádzajúcom enormnom úsilí predstaviteľov nášho mesta. V r. 2017 bola B. Štiavnica vyhlásená za Európske mesto reformácie a v r. 2019 sa stala B. Štiavnica prvýkrát v histórii Slovenska Mestom kultúry 2019. Toto všetko by určite nebolo, keby 17. novembra 1989. Treba len dúfať, že rozvoj B. Štiavnice bude pokračovať aj v budúcnosti a štafetu novembra 1989 budú zodpovedne niesť aj ďalšie generácie Štiavničanov.

Ján Novák

Obnova NCH Glanzenberg

Poškodené, posprejované tabule a zničené oddychové miesta. Takto vyzeral ešte na jar jeden z najobľúbenejších náučných chodníkov štiavnických vrchov – Glanzenberg. Dnes je už v novom šate, vďaka rozsiahlym úpravám, ktoré trvali až do jesene.

NCH Glanzenberg začína v starom meste Banskej Štiavnice a pokračuje po zelenej miestnej značke nad mesto. Je to príjemná pešia túra, trvajúca zhruba 2 hodiny. Po ceste je množstvo vyhlídkových miest s výhľadom na centrum, Kalváriu a okolité kopce na všetky svetové strany. V lokalite prebiehajú aj archeologické práce pod záštitou pána Jozefa Labudu, ktorý odhaľuje múry stavieb z 13. až 15. storočia.

Výkonný riaditeľ OOCR Región Banská Štiavnica, Igor Kuhn, uviedol: „Úprava Glanzenbergu začala obhliadkou ešte v apríli tohto roku, kedy sme zadefinovali rozsah škôd a potrebné kroky k obnove. Zistilo sa, že boli poškodené viaceré tabule, niektoré dokonca odcudzené či úplne zdemolované. Úpravu a rekonštrukciu si vyžadovalo aj oddychové miesto vrátane prístrešku. Cena sa vyšplhala na sumu, ktorá presahuje 2500eur.“ Obnova začala vyčistením použiteľných, avšak posprejovaných tabúl. Pokračovala výrobou tabúl, ktoré nebolo možné obnoviť kvôli rozsiahlemu poškodeniu. Na náučnom chodníku tak v spolupráci s OZ Červená Studňa vzniklo 8 vertikálnych tabúl

Oprava prístrešku pri NCH Glanzenberg FOTO REGIÓN ŠTIAVNICA

rozmiestnených po celej dĺžke trasy a 4 nové horizontálne tabule v jeho najvyššom bode. Pri obnove bolo treba zohľadniť spôsob ich osadenia, náter, samotnú prácu a tlač. Okrem tabúl si rozsiahlu pozornosť vyžadovalo aj oddychové miesto s posedením. Opravné práce zahŕňali úpravy dosiek strechy prístrešku, náter, výrobu, dopravu a osadenie strechy a posedenia. Po obnove stálych bodov trasy sa celý projekt zavŕšil kosením a drobnými úpravami terénu, ako vyčistenie od nánosov a zosunutého materiálu.

Obnovu náučného chodníka sme podporili aj akciou s názvom „Grun-

tovačka“, ktorá prebehla v septembri za pomoci stredných škôl zo Štiavnice. Zúčastnili sa jej študenti Spojenej školy služieb a lesníctva Banská Štiavnica a Stredná priemyselná škola Samuela Mikovíniho z odboru Životného prostredia. V rámci Gruntovačky sa náučný chodník vyčistil od odpadu po návštevníkoch. Snažíme sa tak ukázať zodpovedný prístup k prírode aj budúcim generáciám. Projekt obnovy prvkov náučného chodníka Glanzenberg vznikol s finančnou podporou Ministerstva dopravy a výstavby SR.

**Terézia Sopková,
OOOR Región Banská Štiavnica**

Kam do prírody v okolí BŠ?

Hodruša – Hámre: Prales – Cyklotrasy – Baňa Starovšechsvätých – Klopačka – Legenda o múmii – Internetový náučný chodník – Závoj Alžbety II – Kostol sv. Mikuláša – Tajchy

Slávna banícka obec vzdialená približne 16 kilometrov od Banskej Štiavnice v sebe skrýva plno krás, baníckych tajomstiev, prenádherných scenérií a prekvapí Vás informáciami, ktoré ste doposiaľ nepočuli! Presvedčiť sa však budete musieť prísť osobne.

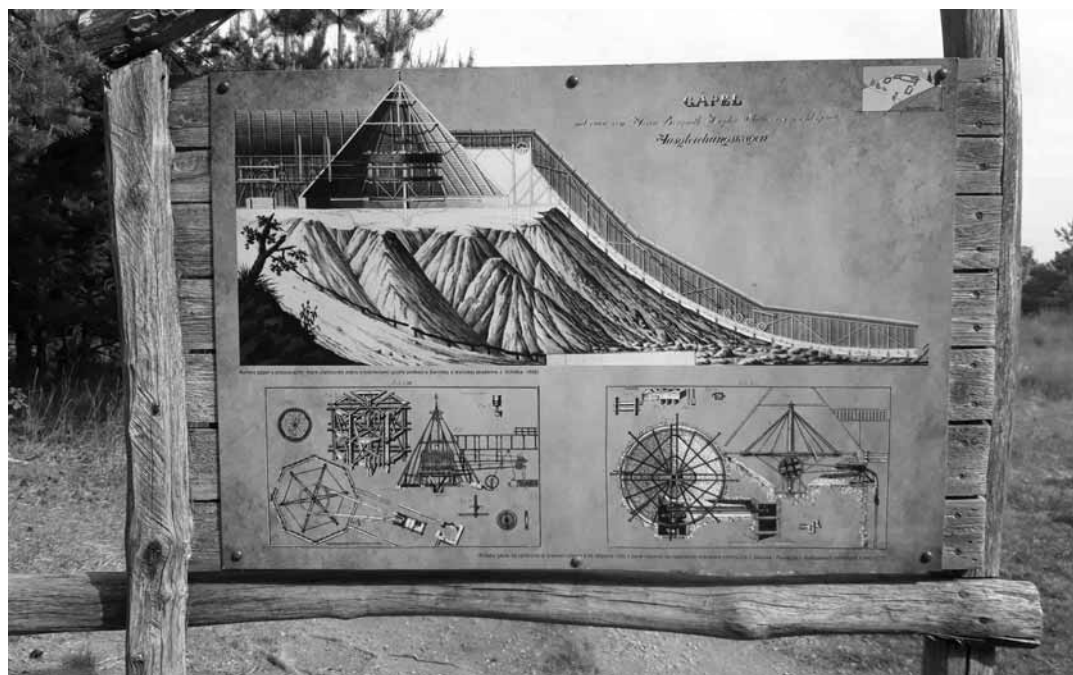
Klopačka je kľúčový symbol baníctva, slúžila najmä na zvolávanie baníkov. Vo vežičke sa nachádzajú aj historické, stále funkčné hodiny z roku 1611. Majú iba jednu ručičku, no autobus podľa nich určite nezmeškáte. Nachádza sa tu aj stôlna, ktorú ešte v 20. storočí využíval poštár, keď potreboval ísť do Vyhiň.

Ak by ste zatúžili po prechádzke – Kašivárovský prales so 400 ročnými dubmi vás určite očarí. Okrem neho sa tu nachádza Kopanický a Dolnohodrušský tajch, kde si prídu na svoje milovníci plávania, člnkovania, rybárčenia, korčuľovania či relaxu.

V bani Starovšechsvätých nájdete bohatú zbierku minerálov, funkčnú banskú stupu či preslávenú čipku, ktorou bol zdobený závoj anglickej kráľovnej Alžbety II. Hovorí sa, že v Štiavnici je okolo 2000 km podzemných chodieb, z toho v samotnej Hodruši hneď 500 km. Pri práci so železkom a kladivkom trvalo 10 m vykopať dvom chlapom jeden rok. Strelný prach sa začal používať až v 17. storočí.

Zaujala Vás obec Hodruša – Hámre a chceli by ste si spomínať atrakcie pozrieť online? Všetky videá, ktoré sme pre Vás spracovali nájdete na nasledovnom odkaze: <https://www.banskastiavnica.travel/region/videopotulky-regionom/>

Región Banská Štiavnica

Vynovená informačná tabuľa na NCH Glanzenberg FOTO REGIÓN ŠTIAVNICA

Záhradkárske okienko

Rodivé drevo:

Zemolez kamčatský

= kríky začínajú rodiť 2 či 3 roky po výsadbe. Najbohatšie kvitnú a plodia na minuloročných prírastkoch vyrastajúcich z 2 – ročného dreva. Dôležité je, aby krík nebol prehustený, vnútri zle osvetlený, lebo potom sa tvoria kvety a plody len na obvode a vnútro ostáva hluché.

Jarabina vtáčia moravská

= rodivý výhonok na dvojročnom dreve – výhonok vyrasatávajúci v rámci rozkonárení v obvodových partiách koruny so zmiešanými kvetnými púčikmi v hornej časti výhonka vo vrcholovej i bočnej pozícii. Podobný charakter rodivého dreva a umiestnenie kvetných púčikov má aj jarabina oskorušová.

Michaela Mojžišová

Ako ďalej

v Banskej Štiavnici

„Predstavy nových šéfov v meste“

Po vzniku novej vlády SR došlo v našom meste aj k viacerým zásadným personálnym zmenám. Vymenovaní boli predseda Hlavného banského úradu, generálny riaditeľ Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p., riaditeľka Slovenského banského múzea, prednosta Okresného úradu, riaditeľ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ako aj riaditeľ Technických služieb, m. p. V prípade prvých troch ide o jediné inštitúcie svojho druhu na Slovensku s celoslovenskou pôsobnosťou. Prednosta Okresného úradu má celookresnú pôsobnosť, riaditeľ ÚPSVaR má pôsobnosť v rámci nášho okresu, ako aj okresov Žiar nad Hronom a Žarnovica a riaditeľ TS, m. p. má celomestskú pôsobnosť. Navrhujem, aby redakcia ŠN oslovila všetkých nových šéfov v meste, aby na stránkach našich novín napísali, čo všetko sa im zatiaľ podarilo spraviť a aké majú predstavy do budúcnosti, hlavne však to, ako by sa to malo odraziť na ďalšom rozvoji nášho mesta a jeho ešte výraznejšom zviditeľňovaní.

Ján Novák

Slovo má Ing. Richard Kaňa

V ŠN č. 41 zo dňa 12. 11. sme uverejnili upútavku na novú publikáciu „Kvety baní – minerály stredoslovenskej banskej oblasti“, v ktorej ste spoluautorom.

O Vás vieme, že ste predsedom Banskoštiavnicko-hodruškého banického spolku, 3. majstrom sveta v ryžovaní zlata, ale hlavne dôverným znalcom banskoštiavnického a hodruškého banského podzemia.

Knihu Kvety baní – minerály stredoslovenskej banskej oblasti vydal v auguste tohto roku nákladom 2000 kusov Banskoštiavnicko-hodrušký banický spolok. Sme úprimne radi, že táto vzbudila záujem nielen v úzkom kruhu mineralógov a zberateľov, ale aj širokej laickej verejnosti, pre ktorú bola hlavne určená. Dokazuje to aj skutočnosť, že približne z 2/3 je kniha dodnes vypredaná. Nebyť všeobecne známeho problému pandémie, predaj by bol určite ešte výraznejší.

Richard Kaňa na majstrovstvách sveta 2015 v Španielsku

FOTO DANKA MÚČKOVÁ

Zaujímalo by nás, kto sú ďalší 3 autori publikácie – Albert Russo, Stanislav Jeleň a Ľuboš Hrdlovič?

Dovoliť si aspoň v krátkosti predstaviť kolegov z autorského kolek-

tívu. Prvý z nich Mgr. Albert Russ bytom v Bratislave je nielen významný slovenský zberateľ minerálov, ale tiež medzinárodne uznávaný špičkový fotograf minerálov a v poslednom období tiež podzemných banských priestorov, autor viacerých ďalších knižných titulov. V knihe je uvedených 396 jeho fotografií. Spolupracujeme už spolu viac ako 10 rokov pri tvorbe predchádzajúcich kníh vydaných Banskoštiavnicko-hodruškým banickým spolkom, venovaných histórii obce Hodruša-Hámre a jej baníctva. Doc. RNDr. Stanislav Jeleň, CSc. žije v Banskej Bystrici a je mineralóg, vysokoškolský pedagóg. Poznáme sa a sme priatelia už viac ako 40 rokov. Tiež sa v minulosti podieľal na tvorbe viacerých knižných titulov. Jeho úlohou bolo pripraviť mineralogickú časť textu. Tretím z autorského kolektívu je Ľuboš Hrdlovič z Modry. Spoznal som ho až pri príprave predmetnej publikácie na odporúčenie Alberta Russa. Jeho úlohou bolo fotografovanie makro záberov jednotlivých mineralogických vzoriek. Myslím, že svojej úlohy sa podobne ako Albert Russ zhostil na vysokej profesionálnej úrovni. V knihe má uvedených 86 fotografií. Mojou úlohou bolo pripraviť text venovaný histórii a banským aktivitám v jednotlivých predstavených lokalitách, ako aj zmanažovať celý projekt. Jedným dychom však chcem dodať, že k vydaniu knihy prispelo ďalších 15 členov širšieho autorského kolektívu z celého Slovenska, ale aj zahraničia, ktorým patrí rovnako vďaka a uznanie. Poďakovanie patrí tiež viac ako štyridsiatim múzeám a majiteľom súkromných zbierok nielen zo Slovenska, ale aj Česka, Rakúska a Maďarska. Ešte chcem dodať, že príprava knihy nám trvala viac ako 4 roky.

Ako by ste charakterizovali význam, hodnotu a špecifickosť banskoštiavnických minerálov?

Najväčší rozsah knihy je venovaný práve lokalitám banskoštiavnicko-hodruškého rudného rájónu. Z toho banskoštiavnický rudný revír je z celkového počtu strán knihy 290 predstavený na 99 stranách a 211 fotografiách, hodruško-vyhniarsky revír na 83 stranách a 175 fotografiách. Nie je to spôsobené tým, že knihu vydal náš

Kremeň, Banská Štiavnica

FOTO ALBERT RUSS

banický spolok, ale skutočnosťou, že pestrosť rôznych druhov minerálov, kvalita vzoriek po stránke kryštalografickej aj estetickej je tu najvyššia. Uvedená skutočnosť neplatí len z pohľadu samotnej stredoslovenskej banskej oblasti, ale mineralogické vzorky z oblasti Banskej Štiavnice sú aj v celoslovenskom rozsahu mimoriadne hodnotné. Ja osobne za najunikátnejšie tu v prvom rade považujem rôzne odrody a kryštalické formy kremeňa, ale tiež iné nerudné minerály, sírniky farebných kovov, minerály s obsahom striebra (sulfosoly Ag), ako aj viaceré druhy sekundárnych minerálov.

A kde je možné zakúpiť knihu v Banskej Štiavnici?

V predajni Kami pri Glanzenberg dedičnej štôlni. V kníhkupectve pani Drbohlavovej na ul. Andreja Kmeťa, v Banskoštiavnickom Betleheme na Radničnom námestí, v Informačnom centre na Trojičnom námestí a v predajni Dielo a dielko na Trojičnom námestí. Jej cena je 30€. Budem rád, keď sa kniha stane milým vianočným darčekom v jednej štiavnickej rodine.

Ešte si dovoľím odpovedať na otázku o mojich ďalších súčasných osobných aktivitách. V prvom rade už pomerne veľa rokov pracujem v našom Banskoštiavnicko-hodrušskom banickom spolku ako predseda. O činnosti a aktivitách spolku už bolo v minulosti písané aj na stranách Štiavnických novín (pokračovanie nabudúce).

Za rozhovor poďakoval

Michal Kríž

Staráte sa o komín dobre?

Nebezpečenstvo vzniku požiarov počas zimného vykurovacieho obdobia roku 2020/2021.

Nestihli ste tento rok vyčistiť a skontrolovať Váš komín? Robíte veľkú chybu! S nástupom chladných dní sa začína vykurovací sezóna, ktorej treba venovať značnú pozornosť. Vzhľadom na to, že dochádza k významnému počtu požiarov z dôvodov poruchy a nevyhovujúceho stavu vykurovacích telies, dymovodov a komínov, pri ktorých vznikajú nevyčísliteľné škody na majetku, nehovoriac o tom, že každoročne vyhasne niekoľko ľudských životov.

Aby Vás nepostihlo niečo podobné, je potrebné predchádzať chybám, ktoré sa na vzniku požiarov priamo podieľajú. **Viete, o ktoré chyby najčastejšie ide?**

1. Nevhodný výber druhu palivového spotrebiča do daného prostredia a použitie iného paliva do spotrebiča, než na ktorý je určený!
2. Nepravidelné čistenie a kontroly komínov v lehotách:
 - ak sú na komínové teleso pripojené spotrebiče s celkovým tepelným výkonom nad 50 kW, raz za:
 - 4 mesiace – spotrebiče na tuhé alebo kvapalné palivá,
 - 6 mesiacov – spotrebiče na plyn

- palivá a ak ide o komín bez vložky,
- 12 mesiacov – spotrebiče na plyné palivá a ak ide o komín s vložkou.
- ak sú na komínové teleso pripojené spotrebiče s celkovým tepelným výkonom nad 50 kW, raz za:
- 2 mesiace – spotrebiče na tuhé palivá alebo spotrebiče na kvapalné palivá,
- 6 mesiacov – spotrebiče na plyné palivá.
- v občasne užívaných stavbách raz za 2 roky
- 3. Inštalácia spotrebiča alebo dymovodu mimo bezpečnej vzdialenosti od okolitých horľavých materiálov

(pre tuhé palivá je to 80 cm alebo vzdialenosť určená výrobcom)!

4. Zanedbanie konštrukčného stavu komína (netesnosti, špáry a pod.)!

5. Neodborné pripojenie spotrebiča ku komínu (môže to vykonať len kominár alebo revízný technik komínov)!

Aby ste predišli ničivým katastrofám, mali by ste komínu venovať pozornosť a dôkladne sa oň starať. Zároveň Vás upozorňujeme na následky porušovania základných povinností pri inštalovaní a používaní palivových spotrebičov, dymovodov a komínových telies, kde v priestupkovom konaní môže Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru uložiť pokutu v zmysle zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov až do výšky 331€.

Kontakty na kominárov pôsobiacich v našom regióne:

Ing. Ľuboš Barбора – 0911520898
Ing. Rudolf Pukan – 0911653399
Michal Tužinský – 0904635973
Milan Toryský – 0903541743
Štefan Hudec – 0903510026
„Čas, ktorý budete venovať preventívnym opatreniam sa Vám určite oplati a následne ochráni zdravie a majetok Vás a Vašich blízkych.“

Ivan Pružina
riaditeľ ORHa ZZ

INZERCIA

Krajské riaditeľstvo

Hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici

Požiare spôsobené vyhorením sadzí v komíne sú dôsledkom absentujúceho čistenia a kontroly komínov. Komíny sa čistia v termínoch uvedených vo vyhláške Ministerstva vnútra SR č. 401/2007 Z.z.

v § 20 nasledovne:

Ak je na komín pripojený spotrebič s celkovým tepelným výkonom do 50 kW

1. spotrebič je na plyn, kontrola a čistenie komína bez vložky sa vykonáva raz za 6 mesiacov
2. spotrebič je na plyn, kontrola a čistenie komína s vložkou sa vykonáva raz za 12 mesiacov
3. spotrebič na tuhé palivo alebo kvapalné palivo kontrola a čistenie komína sa vykonáva raz za 4 mesiace

NEZABUDNITE !

Čistenie a kontrola komína je povinnosťou každého občana a ak to nezvládnete sami, zavolajte odborníka - kominára

V prípade požiaru volajte telefónne číslo 150 alebo 112

www.minv.sk/?KR_HaZZ_BB

oznamy, spomienky

Oznam

Slovenský zväz telesne postihnutých v Banskej Štiavnici oznamuje svojim členom, že úradné hodiny v kancelárii sú iba v stredu v čase 8:00 – 12:00 hod. až **do odvolania**. Za pochopenie vopred ďakujeme. Informácie o akciách môžete získať na tel. č.: **045/ 692 08 75** počas úradných hodín.

Výbor SZTP

Zberný dvor

je pre verejnosť otvorený za podmienok:

Oznamujeme občanom, že na základe uznesenia Vlády SR č. 693 z 28.10.2020 je vstup na zberný dvor možný len s negatívnym výsledkom antigénového testu alebo RT-PCR testu vykonaným od 29. 10. 2020 alebo aj neskôr.

Každý návštevník zberného dvora musí mať tvár chránenú rúškom! Pred vstupom do kancelárie použite dezinfekciu rúk a vstupujte jednotlivo.

Zberný dvor je otvorený nasledovne:

PO, UT, ŠT, PI 6:00 – 15:00

ST 6:00 – 16:00

SO 8:00 – 12:00

Počas štátnych sviatkov je zberný dvor zatvorený.

Miloš Veverka,
Technické služby, m. p., BS

Oznam

Dočasný výpožičný režim v mestskej knižnici počas núdzového stavu:

PO: 8.00 – 10.00 13.00 – 15.00

UT: nestránkový deň

ST: 8.00 – 10.00 13.00 – 16.30

ŠT: nestránkový deň

PI: 8.00 – 10.00

Upravený výpožičný režim platí **do odvolania**. Blížšie informácie ohľadom otváracích hodín sa dozviete na web stránke mesta Banská Štiavnica, príp. na tel. č. 0456949658.

Ďakujeme za porozumenie!

MŠK

Špoved' ku Štiavnicí

Áno, je to tak prepožičal mi krídla vták.
Hory čo udivujú zrak
skaly čo studené sú v oblakoch.
V roklinách trblietu sa tajchy
v oblôčku svetla dosť a vôňa fajky.
Štíty, čo oblak prichytia
šum potôčkov, čo v uchu odtaja.
Krás je tu mnoho v okolí
kraj krásy a nad ním sú sokoly.
Nad Štiavnicou v kopci jediná
modlitby stráží nám Kalvária.
Banské mesto pod Sitnom
ani v básniach nik nezmĺkol.
Ľud, čo z dreva máva obživu
skaly, čo vo veršoch sa rozhybu.
Slnko, čo vychodí spoza hôr
piesne, čo dušu nesú za obzor.
Chodníky po nich modlitby остану
viera, čo zdedili sme do daru.
Jedle, čo vietor piesne rozfúka
národ prajný a v ňom ducha.
Hviezdy, čo po nich vo večnosť
prejdeme
ľudia, čo lievajú nádeje.

Daniel Hic (Dolnický)

Oznámenie

o prerušení distribúcie elektriny
Oznamujeme Vám, že bude prerušená distribúcia elektriny z dôvodu odstraňovania porúch na zariadeniach distribučnej sústavy prevádzkovateľa distribučnej sústavy spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a. s. Bez el. energie budú v B. Štiavnicí:

23. – 27. 11. v čase od 7:00 – 18:30 na ul.: Banky, Belianska, Belianske jazero, Ď. Langsfelda, Hadová, Hlavná, Horná, J. M. Hurbana, M. M. Hodžu, Majer, Na jazero, Osadná, Pustá, Šobov, Vyhnianska,

20. 11. v čase od 8:30 – 15:30 na ul.: Dolná, Katova, Križovatka, Malé trhovisko, Na Zigmundšachtu, Pod Trojickým vrchom, Remeselnícka, Robotnícka, Spojná, Tabaková.

2. 12. v čase od 9:30 – 16:30 na ul.: J. Horáka.

Ďakujeme za porozumenie!

Július Bodor,
riaditeľ sekcie Dispečingu
SSD, a.s.

**STREDOSLOVENSKÁ
ENERGETIKA**

Projekt

„Pripravme seniorov na život v informatickej spoločnosti“

Vzdelávanie v našom PC krúžku ZO JDS Štiavnické Bane prebieha počas celého šk. roka, a tak v rámci projektu „Pripravme seniorov na život v informatickej spoločnosti“, s finančnou podporou Banskobystrického samosprávneho kraja úspešne vznikol prvý produkt – kalendár na rok 2021.

Ani obmedzenia vyplývajúce z pandémie vírusu COVID-19 nám v práci nezabránili. Vedeli sme totiž fun-

govat aj z domu ako „home office“. V tomto období už rozdávame kalendáre a s radosťou v ňom listujeme a pripomíname si dôležité udalosti či akcie zo života našej ZO JDS.

Dňa 9. 11. sme sa opäť stretli v užšom kruhu, aby sme významne pokročili v tvorbe druhého produktu – fotoknihy.

Bližšie informácie získate aj na stránke www.sovicky.sk alebo na telefóne 0915 896 586, e-mailom na adrese mestykov@stonline.sk a na FB v skupine ZO JDS Štiavnické

S FINANČNOU PODPOROU
BANSKOBYSSTRICKÉHO
SAMOSPRÁVNÉHO KRAJA

ŠTIAVNICKÉ BANE 2021
OBEC SVETOVÝCH PRVENSTIEV

Bane <https://www.facebook.com/groups/694281634311848>.

Eva Šestáková

Nielen že sú krásne, ale aj liečia

Chceli by sme Vám predstaviť, ako sa dajú vyrobiť vianočné pozdravy a mnohé iné obrazy horúcim voskom, technikou Enkaustika.

Enkaustika je maliarska technika, pri ktorej sa ako farbiace médium používa roztavený farebný vosk. Dnes sa používajú syntetické farebné vosky alebo podomácky zafarbené vosky pomocou práškového pigmentu. Vosk sa nanáša na papier, drevo, plátno a iné podklady. Maľovanie voskom umožňuje kreatívnu sebarealizáciu, ktorá je nenákladná a vhodná pre každého. Zvládnu ju tak deti, ako aj dospelí, ktorí vôbec nemusia mať maliarske a umelecké

vlohy. Keby ste nás teraz navštívili, tak sa prenesiete do sveta fantázie, pri ktorom sa sústreďíme na veselé

farby a neobyčajné motívy, ktoré vznikajú pod našimi rukami. Na začiatku sa nám zdalo maľovanie ťažké, no postupne sme sa osmelili a pustili uzdu svojej fantázi. A tak vznikli vianočné pozdravy a rôzne iné obrázky. Táto maľba vytvára kúzelné efekty, a tak ovládla naše srdiečka.

V roku 2020 sme dostali dotáciu z Banskobystrického samosprávneho kraja /VZN BBSK č. 25/2014/ na sociálnu rehabilitáciu, a tak sme sa rozhodli vyskúšať túto náročnejšiu techniku, akou je maľba horúcim voskom. Ďakujeme!

Helena Koťová, vedúca DS, OS
Margareta

INZERCIA

webinár

Ako vypracovať úspešný grant

24.11.2020

9.30 – 12.30 h webinár
12.30 – 13.30 h diskusia

Lektorka: PhDr. Svetlana Chomová, PhD.

- stanovenie cieľa
- voľba aktivít
- harmonogram
- jednoduchý jazyk
- spolupráca
- indikátory

Každý účastník získa materiály od lektorky.

poplatok 7 €

prihlasovanie do 20. 11. 2020
vzdelavanie@osvetaziar.sk, www.osvetaziar.sk
045 6781 306

zmena programu vyhradená

Podporuje a realizuje tento projekt
ú. na podporu
iniciatívy

BANSKOBYSSTRICKÝ
SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

OP
Výskumné a
inovatívne
technologické
projektové
opatrenie

Tabuľka príznakov pri nástupe ochorenia

COVID-19 vs. Prechladnutie vs. Chríпка vs. Sezónne alergie

	COVID-19	Prechladnutie	Chríпка	Sezónne alergie
	Nástup príznakov: • postupný • náhlý	Nástup príznakov: • postupný	Nástup príznakov: • náhlý	-
Inkubačná doba	2 - 14 dní	1 - 3 dni	1 - 4 dni	Variabilná
Príznaky				
Horúčka	Bežne	Zriedkavo	Bežne	Občas
Únava	Bežne	Občas	Bežne	Občas
Kašeľ	Bežne (spravidla suchý)	Mierne	Bežne (spravidla suchý)	Občas
Kýchanie	Nie	Bežne	Nie	Občas
Bolesti kĺbov a svalov	Občas	Bežne	Bežne	Nie
Nádcha alebo upchatý nos	Zriedkavo	Bežne	Občas	Bežne
Bolesť hrdla	Občas	Bežne	Občas	Nie
Hnačka	Zriedkavo	Nie	Niekedy pri deťoch	Nie
Bolesť hlavy	Občas	Zriedkavo	Bežne	Občas
Lapanie po dychu (dýchavičnosť)	Občas	Nie	Nie	Občas
Svrbenie nosa, očí alebo strechy úst	Nie	Nie	Nie	Bežne
Vodnaté, červené alebo opuchnuté oči	Nie	Nie	Nie	Bežne
Strata chuti a čuchu	Občas	Zriedkavo	Nie	Nie

Zdroje: Svetová zdravotnícka organizácia | Centrá pre kontrolu chorôb | Americká vysoká škola alergie, astmy a imunológie

MINISTERSTVO
ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Online premietanie

v kine Akademik

Nezaháľame..., kultúra vždy pomáhala a pomáha v ťažkých časoch..., povznáša nás na duchu, nedokážeme bez nej žiť, pretože ona je to svetlo na konci tunela..., vytvára v našom malom ľudskom svete endorfiny, serotoníny, dopamíny..., pozrite si na našom webe kina ponuku na koniec novembra..., kultúrne ľudkovia si tam určite nájdu svoju pochutinu..., v spolupráci s Talianskym inštitútom Istituto Italiano di Cultura di Bratislava v rámci 18. ročníka festivalu talianskeho filmu MittelCinemaFest.

21.11. Sestry Macalusové 20:20 /MittelCinemaFest/ 3€

22.11. Piero Vivarelli 18:00 /MittelCinemaFest/ Príbeh Umenia 3€

29.11. Frida: Viva La Vida 18:00 /Príbeh umenia/ 5€

Viac informácií na webe kina Akademik – Banská Štiavnica

OKŠAMK

K

R

Í

Ž

O

V

K

A

Vážení lúštitelia!

Výhernú poukážku na konzumáciu v hodnote 10eur v pizzerii, reštaurácii Black M, Nám. sv. Trojice 6/2, Banská Štiavnica si výherca môže vyzdvihnúť v redakcii ŠN. Správne znenie krížovky z č. 40/2020: „Múdrost je často neprijemná tak ako nočné svetlo v spálni.“ Výhercom sa stáva **Vojtech Kaniarik, B. Štiavnica**. Srdečne blahoželáme! Tento týždeň hráte o poukážku na konzumáciu v hodnote 10eur v pizzerii, reštaurácii Black M, Nám. sv. Trojice 6/2, Banská Štiavnica. Vašou úlohou je správne vylúštiť krížovku a zaslať ju spolu s kupónom do redakcie ŠN v termíne **do 30. 11. 2020**.

V tajničke sa ukrýva výrok H. For-da: „Kvalita znamená...“ (dokončenie v tajničke).

A., Útok, zaujímalo sedáciu polohu, potopená loď,
B., Začiatok tajničky,
C., Papagáj, vedro pri studni, rebelant,

D., Dieťa od syna, Oto robil veniec, obal hrášku,
E., Kus poľa, zuby, prízvuk, existujete,
F., Eduard, chobotnatec, úder v boxe, spojka, šedivosť,
G., Dokončil pitie, miešaný nápoj, približne, posledná správa,
H., Liečivá rastlina, vydesenie, zvyšok po ohni, žen. meno,
I., Obyvateľstvo, napísaná myšlienka, lietadlo, takto,
J., Meno psa, veľa dažďa, uteká – beží,
K., Koniec tajničky.

1., Papagáj, **2. časť tajničky**, poľnohospodárska plodina,
2., Silný vírivý vietor, oslovenie Zuzany,
3., Zn. kozmetiky, zemlianka, spodná časť,
4., Meno herca Douglasa, citoslovce chlipnutia, sonda,
5., Ako, dravý vták, sklad,
6., Mimoszemšťan, severský Boh, stavebná hmota,
7., Dokopaj, nástroj na žatie, telúr,
8., Patriaca Edovi, mesto v Turecku, cicavec z pralesa,

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
A														
B														
C														
D														
E														
F														
G														
H														
I														
J														
K														!

9., Čínske meno, strukovina, nevidomo,
10., Obor česky, mesiac, daj pečiatku,
11., Varil sa, slovenská rieka, obidve,
12., Hlavalom, ten čo chytá psov,
13., Samohlásky v slove karate, stepovanie,
14., Spoluhlásky v slove kajal, **3. časť tajničky**, aká!

Pomôcky: Zizi, Atun, Olta, šinter, Tisa, šed.

Pozn. aut.: Interpunkčné znamienka sa neberú do úvahy!

Pripravuje: Anna Rihová

ŠTIAVNICKÉ
NOVINY

Krížovka
Kupón č. 42

Už odchádzaš?

Zbaľ si svoje saky – paky a odíď.
Chytá ťa panika.
Zdá sa, že staré mesto
už ani nedýcha.
Ukáž mu päty,
zmizni,
ako za dedinou svätý.
Odchádzaš z tmy
tam niekde do svetla.
Buď si však istý,
že človek čistý,
to tak nenechá.
Sú to straty na životoch,
straty na ľuďoch,
na histórii.
Mesto
ostalo prázdne a pusté,
bez ľudí.
Mesto, čo dalo svetu
tisíce ton striebra a zlata –
to sa azda dnes neráta?
Chodí
a navždy už
za sebou zavri vráta!
Realita krutá
mestu nasadila putá.
Mesto umiera
a ľudia s ním.
Zdá sa,
že vydýchne naposledy.
Ako socha z kameňa,
ktorej odrazili hlavu.
No ono nemá za sebou
iba zlato a slávu.
Má svojich patrónov,
čo mesto zveľadia.
V palácach poutierajú prach,
nad múrmi opravia dach,
otvorí mesto turistom
a zo stiech oškrabú mach.
Nádhernej Štiavnici utrú
smútok a slzy,
dajú sa napiť vody
z čistého prameňa,
obnovia pamiatky,
odstránia starobu z kameňa.
Ten poklad – pýcha Slovenska,
zdvihnú na piedestál.
tam stoja aj iné európske mestá.
Mesto UNESCO – Banská Štiavnica,
kde históriu dýcha
každúcka ulica.

Eva Hančáková

Oznam

Upozorňujeme našich prispievateľov, že príjem príspevkov a inzercie do najbližšieho čísla ŠN je **v pondelok do 14:00 hod.** Ďakujeme za porozumenie!

red.

Lásku k Štiavnici pretavili do hry

Ako docieľiť, aby nové generácie vnímali Banskú Štiavnicu nielen ako atraktívnu turistickú destináciu? V štiavnickom ateliéri Gashpar to vyriešili hravo. Doslova.

„My sa tešíme, že naše mesto má čoraz viac obdivovateľov, len by sme si veľmi želali, aby ten vzťah, ktorý si k Štiavnici vytvárajú, bol naozaj hodnotný,“ hovorí Lucia Gašparová, keď nás usádza v ateliéri, ktorý založila spolu s manželom Andrejom. Na stôl rozkladá hru, ktorá robí čoraz väčší rozruch po celom Slovensku. Volá sa Štiavnica nad zlato a už na prvý pohľad je jasné, že tvorcovia na nej nešetili: krásne ilustrácie, kvalitné materiály, prepracované figúrky aj „zlaté tehličky“.

„Všetko sme vyrábali na Slovensku alebo v Česku a z recyklovateľných materiálov, lebo nám záležalo na tom, aby kvalita bola na úrovni obsahu,“ vysvetľuje Andrej Gašpar. Princíp hry pochopíme rýchlo. Snažíte sa získať víťazný počet tehličiek a pritom si pomáhate akčnými kartami s postavami a príbehmi Štiavnice a tiež odpovedáte na otázky z jej dejín. Tie sú zjednodušene popísané v krásnej knižke. Všetko sa odohráva na územiach mesta, baní, lesov a tajchov. Nádhera. Je až neuveriteľné, že takáto rodinná stolová hra vznikla za pár mesiacov prvej koronovej vlny.

S nápadom na hru prišla naša grafická dizajnérka Evka Škarbová už dávnejšie, ale až keď sme zostali zavretí každý vo svojom „home office“, našli sme si na to čas. Evka ako ostrielaná hráčka vymýšľala princíp a pravidlá, my s manželom a našimi deťmi sme

L. Gašparová s hrou Štiavnica nad zlato FOTO ARCHÍV AUTORA

ich testovali, Alica Hrnčírková medzitým písala texty a Magda Andresová kreslila. Chceli sme jednoducho prispieť k tomu, aby rodiny kvalitne trávil spoločný čas. Aby sa zabavili a popri tom sa aj nenápadne niečo naučili,“ pokračuje L. Gašparová a s nadšením nám číta početné reakcie hráčov, ktorí na adresu ateliéru píše svoje zážitky. Napríklad Eduard Gemza, učiteľ Špeciálnej základnej školy v Banskej Štiavnici, napísal toto: „Už som skúšal s deťmi veľa rôznych podobných hier, ale ešte nič ich takto netešilo a nezaujalo. Nasmejeme sa, aj sa veľa dozvieme. Presvedčajú ma na celodenný maratón! Je to správna zmes šťastia a umu.“

„Jedna mamička z Michaloviec nemohla uveriť tomu, že jej osemročné dvojčatá vydržali hrať tri štvrté hodiny a popri tom si cez prázdniny trpezlivo precvičovali čítanie a vďaka rátaniu tehličiek aj matematiku. A jeden chlapec zo Záhoria nám dokonca nakrútil video, kde seriózne prezentuje prednosti Štiavnice nad zlato,“ ne-

skrýva radosť L. Gašparová. Pri listovaní knižky s kratučkými príbehmi o Mikovíni, Hellovcoch, komorských grófoch, pamätihodnostiach, tajchoch, štôlniach, ale aj vilách či „psovi Barbory R.“, nám prirodzene napadne otázka, či ateliér plánuje urobiť podobné hry aj o ďalších slovenských mestách. „Nie ste prví, kto sa nás to pýta, takže sme týmito úvahami už prešli. A odpoveď je jednoznačné NIE,“ usmieva sa A. Gašpar. „Viete, túto hru vymýšľali ľudia, ktorí majú Štiavnicu úprimne radi a na výsledku to veľmi cítiť. K iným mestám – nech sú akokoľvek zaujímavé a krásne – nemáme taký hlboký vzťah. A ja verím tomu, že Štiavnica nad zlato je taká obľúbená práve preto, lebo bola vytvorená zo srdca,“ vyznáva sa L. Gašparová.

K tomu niet čo dodať. Snáď len poďakovanie kolektívu autorov za vytvorenie novej cesty k spoznávaní Banskej Štiavnice a želanie, nech sa hre darí čo najviac.

Mária Jokalová

INZERCIA

Mittel Cinema Fest

16. - 22. 11. 2020 SK

Festival talianskeho filmu

online
KINO
DOMA

Športovanie a jeho možnosti v súčasnej situácii

Bolo zrejmé, že aj v druhej vlné pandémie dôjde k rôznym opatreniam. Niektoré sa zo začiatku sprísnilo, teraz sa následne uvoľňujú a stále dokola.

Aj tak sú však medzi nami ľudia, ktorí bežne praktizovali niektoré oblasti života. Z čoho vyplýva, že reštrikcie im poriadne zamútili vodu. Čo robili predtým a ako to vnímajú teraz, sme sa niektorých opýtali prostredníctvom týchto otázok:

1. Nechýba vám v časoch pandémie šport alebo iný pohyb?

2. Akým spôsobom ho supľujete v období núdzového stavu, samozrejme pri dodržaní povinných opatrení?

Zuzana, Banská Štiavnica

Bežne som praktizovala plávanie, beh a turistiku.

Teraz to ostalo skôr pri individuálnej turistike (Rosniarky, Sitno, Kalvária, Staré mesto, Náučný chodník Kysihýbel), beh v teréne (okolo Kalvárie a na Kolpachy), otužovanie na Štiavnických jazerách, on-line joga.

Andrej, Banská Štiavnica

Vzhľadom na opatrenia, ktoré sa dotkli veľkých športových areálov nemôžem momentálne vykonávať hromadné cvičenie so svojimi známymi (kruhové tréningy), čo ma celkom mrzí. S ľuďmi, s ktorými tieto cvičenia robím si skvelo rozumiem. Vzájomne sa vieme neskutočne „hecovat“ pri cvičení a prekonávame stále nové hranice svojej fyzickej výkonnosti, nakoľko sa nám darilo stretávať sa pravidelne.

Okrem uvedených kruhových tréningov cvičím výlučne individuálne, čoho sa opatrenia dotkli len minimálne, resp. vôbec. U seba doma mám základné posilňovacie vybavenie, s ktorým odcvičím požadované partie dostatočne, pre kondíciu využívam švihadlo, ktoré tiež môžem praktizovať doma, prípadne beh, ktorý môžem realizovať neďaleko svojho bydliska – v prírode, a to úplne sám. Tieto aktivity doplním o drobnú turistiku v okolí Banskej Štiavnice (napr. Rosniarky, okolie Svätého Antona, priestor parku pri kaštieli), prípadne prácou okolo rodinného domu, takže fyzickej aktivity je stále dost.

Lenka, Banská Štiavnica

Sama mám rada pohyb a okrem toho som konateľkou firmy Rehab šport, s. r. o., v tomto meste. Musím povedať, že opatrenia sa určite dotkli každého jednotlivca, ktorý rád športuje, (preto si každý našiel nejakú svoju alternatívu), ale aj takých zariadení ako sme my.

Špecializujeme sa na kompenzačné (rehabilitačné) cvičenia ako Pilates a metódu Špirálnej stabilizácie chrbtice, známou aj ako SM systém. Pre zvýšenie efektívnosti terapiu dopĺňame manuálnymi technikami a masážami.

V časoch pandémie sme, bohužiaľ, aj my pocítili úbytok klientov. V zmysle nariadení vlády sme boli nútení obmedziť skupinové cvičenia.

Vyrobili sme niekoľko videí, ktoré sme našim klientom sprístupnili prostredníctvom nášho youtube ka-

nálu, čím sme im umožnili pokračovať v cvičení v pohodlí svojho domova. Záujem o tieto cvičenia našťastie stále pretrváva.

Igor, Banská Štiavnica

Nejako zvlášť som nikdy nešportoval, ale v tomto čase začínam aj ja poctiť deficit pohybu, najmä po práci. Zvykol som si vybehnúť aspoň na prechádzku okolo sídliska alebo do blízkej prírody. Vzhľadom na obmedzenia, ktoré chcem dodržiavať idem len do bezprostredného okolia môjho bydliska. Pri dobrom počasi milujem prechádzku cez „lôgre“ na Beliansky tajch a naspäť, prípadne okolo Kalvárie. Tým, že mám pár kilometrov chalupu na dedine, pomerne často ju chodím udržiavať, čo je pomerne fyzicky náročné. Takže na nedostatok pohybu si nemôžem veľmi sťažovať.

Renáta, Banská Štiavnica

Mne počas pandémie aktivita vôbec nechýba. Pohyb a šport sú pre mňa totiž prirodzenou súčasťou dňa a nijako nesúvisia s pandemiou alebo nejakými opatreniami.

Cvičím a športujem individuálne, doma, v záhrade alebo v prírode, takže mne pandémie môj nastavený režim nenarušila. Pre tých, ktorí sa venovali kolektívnym športom, cvičeniu v posilňovni, cvičeniu s trénerom alebo plávaniu to samozrejme spôsobilo obmedzenia, ale kto chcel, našiel nejaké alternatívne riešenie. Obdivujem napríklad otužilcov, ktorých v našom meste pribúda čoraz viac.

Daniela Sokolovičová

Hľadajú si domov...

Občianske združenie Murko, Kakalík a Miška je združenie, ktorého snahou je zvyšovanie povedomia o ochrane a právach zvierat. Naším hlavným zámerom je však záchrana voľne sa pohybujúcich zvierat, hlavne mačiek. Cieľom je zabezpečiť domov pre opustené a týrané zvieratá a zabezpečenie veterinárnej starostlivosti.

Kto by chcel mať doma zvieracieho miláčika, nech neváha a kontaktuje naše občianske združenie. Mačičky a kocúrikovia hľadajú domov, sú očkovaní a odčervení.

Blížišie info k adopcii na:

www.ozmurko.sk, na Fb stránke: Občianske združenie Murko, Kakalík a Miška, kontakt: 0910 903 947.

OZ Murko

Oznam ÚPSVaR BŠ

Úradné hodiny:

PO, UT 8:00 - 15:00

ST 8:00 - 17:00

ŠT neúradný deň

PI 8:00 - 12:00

Žiadame klientov, aby dôkladne vzážíli návštevu úradu a na komunikáciu využívali email, tel. kontakt a poštové služby.

ÚPSVaR BŠ

INZERCIA

inzercia

■ Výkup parožia, tel.č.: 0904 834 937

■ Kúpime ľudové kroje, kontakt: 0902 708 047

■ Predám gaučovú súpravu, tel.č.: 0915 696 346

služby

■ Hľadám opatrovatelku, tel.č.: 0910 210 444

Pohyb v prírode počas pandémie je zdravý FOTO MICHAL KRÍŽ

reality

- Kúpim starý dom aj v zlom stave v BŠ a blízkom okolí, platba v hotovosti, tel. č. 0903 506 693
- Prenajmem 4-izbový byt v BŠ, sídl. Drieňová, tel.č.: 0903 322 178
- Odstúpim zabehnutú predajňu Second Hand vrátane zariadenia a tovaru v BŠ. Tel.č.: 0908 249 088

práca

- SOVI, n. o., sociálna - senior prepravná služba hľadá vodiča OMV, tel. č.: 0948 460 700

Ponuka služieb (záhrada)

strihanie živých plotov a kríkov
kosenie trávnikov
vyžínanie pozemkov
odvoz záhradného odpadu
pílenie a štiepanie palivového dreva
čistenie pozemkov

Kontakt: 0903 746 356

DONÁŠKA AŽ K VAŠIM DVERÁM

- POTRAVINY •
- ALKO • NEALKO •
- CIGARETY •

OBJEDNÁVKY
NA TEL. Č.: 045/692 0150

PRIJEM OBJEDNÁVKOV:
PO – PI: 7:00 DO 19:00 HOD.
SO: 7:00 DO 14:00 HOD.
NE: 7:00 DO 12:00 HOD.

POPLATOK ZA DOVOZ V BŠ: 1,- €

PYROMA
Marián Benčaj

Protipožiarna ochrana a bezpečnosť práce

PONÚKAME

- Kontrola hasiacich prístrojov
- Predaj hasiacich prístrojov
- Kontrola hydrantov
- Vypracovanie požiarnej projektov, dokumentácií
- Technik požiarnej ochrany a BOZP
- Poradenstvo

TEL: 0902 208 867 E-MAIL: pyroma@pobox.sk

Najnižšie ceny v okolí !!!

LOCKDOWN MENU

Zostaňte doma,
JEDLO PRÍDE K VÁM

3€

aj večere

+1 € dovoz na
jedno odberné
miesto v BS

@ hotel_kerling

Objednávať sa dá OBED do 9:00
VEČERA do 14:00

0949 00 59 59

Pri odbere 5 a viac dovoz zadarmo. Dovož mimo BS 2 €
Podporíte registrovaný integračný podnik.

ARBORISTIKA

Komplexná starostlivosť o stromy

- Rez a ošetrovanie stromov
- Výrub stromov
- Odvoz drevnej hmoty

tel: **0904 842 323**
www.citytrees.sk

Sociálna – Senior
prepravná služba Banská Štiavnica
Pre seniorov a návštevníkov
nemocnice. Pre seniorov a ZŤP.
Pre ZŤP na invalidnom vozíku
0948 460 700
Pracovná doba:
Pondelok – Piatok 6:30 – 17:00

NAJLEPŠIE CENY V MESTE

CITY TAXI 0,55/km
v BS
0910 525 999
0915 525 999

HELIOS

V rámci poskytovania sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti doručíme **tovar k Vám domov**. Objednávky prijímame **telefonicky** na čísle **045 692 2322**. Naším zákazníkom **v meste Banská Štiavnica** poskytujeme doručenie **za 1€** a zákazníkom **mimo** mesta BŠ v rámci okresu BŠ poskytujeme doručenie **za 4€**.

Otvorené máme pre Vás

Po – Pia 7:30 – 17:00 a každú **sobotu 8:00 – 12:00**.
Teší sa na Vás kolektív **lekárne Helios pod poštou**.

BLACK M
Jesenná PONUKA
OKTÓBER - NOVEMBER

Predjedlo:
Lahodná škvarková pomazánka s domácim orechovým chlebom

Polievka:
Hokkaido krém s nakladaným zázvorom

Hlavné jedlo I.
Grilované kačacie prsia s husacou pečťou a olivami s batáty hranolkami

Hlavné jedlo II.
Hovädzie lúčka na burgundský spôsob so štuchanými zemiakmi a viedenskou cibulkou

Dezert:
Plnená lokša so slivkovým lekvárom a smotanovým makom

K dobrému jedlu sme pre Vás vybrali aj kvalitné víno z hrozna dopestovaného na južných svahoch Štiavnických vrchov „Muráni“.

Nám. Svätej Trojice 2, 969 01 Banská Štiavnica
045 - 692 0202 / 0904 180 588 | INFO@BLACKM.SK
WWW.BLACKM.SK

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

■ Týždenník Mesta Banská Štiavnica vychádza každý štvrtok, redakčná uzávierka je v pondelok do 14:00 ■ **redaktor:** Mgr. Michal Kríž ■ **redakčná rada:** Mgr. Nadežda Babiaková, Ing. Ivana Ondrejmišková, Janka Bernáthová, Filip Golian, Ivan Beňo, Mgr. Ingrid Kosmeľová, Miroslava Luptáková, Mgr. Martin Macharik, JUDr. Gejza Volf ■ **jazyková úprava:** Katarína Kissová ■ **sadzba a dizajn:** Mgr. Mária Sisková ■ **adresa redakcie:** Mestský úrad Banská Štiavnica, oddelenie kultúry, športu a mediálnej komunikácie, Kammerhofská 1, Banská Štiavnica, tel.: 045 6949652, 0918 688 850, **e-mail:** michal.kriz@banskastiavnica.sk. Reg.č. SKP 27. Podávanie nov. zas. povolené OZ SsRP B.Bystrica č.j. 1167/94-PTP zo dňa 6.4.1994 ■ **vydavateľ:** Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie 1, 969 24 Banská Štiavnica, IČO 00 320 501 ■ **evidenčné číslo:** EV 4429/11 ■ **ISSN** 1337-8023 ■ **tlač:** Nikara, Krupina ■ **redakcia si vyhradzuje právo redakčného krátenia a úpravy rukopisov!** Nevyžiadané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Akékoľvek preberanie, rozmnožovanie a ďalšie rozširovanie článkov, ich častí, výtvarných riešení a reklám bez predchádzajúceho písomného súhlasu redakcie je podľa Autorského zákona zakázané. Obsah článkov nemusí byť vždy totožný s názorom redakcie.

© Redakcia Štiavnických novín

